

UDVIKLINGEN I ANVENDELSEN AF ISOLATIONSFÆNGSLING

Til brug for Strafferetsplejeudvalgets arbejde med evaluering af isolationsreglerne er der udarbejdet diverse analyser vedrørende brugen af isolationsfængsling i perioden 2001 til 2004.

1. Datagrundlag

Data til brug for denne rapport er tilvejebragt ved, at de enkelte politikredse er blevet anmodet om at indberette samtlige *afsluttede isolationsfængsler*. Indberetningen omfatter oplysninger om start- og slutdato for isolationsfængslingen, den fængsledes alder og arten af den kriminalitet, den isolationsfængslede er sigtet for.

Mens oplysningerne fra politikredsene i årene 2001-2003 primært er indberettet ved at udfylde et spørgeskema, udsendt af Rigsadvokaten, stammer næsten alle oplysninger for 2004 fra udtræk fra POLSAS i de enkelte politikredse, idet politikredsene nu anvender sig af et særligt registreringsmodul for isolationsfængslinger. Det betyder bl.a., at de indberettende myndigheder tidligere manuelt har angivet, hvilken kriminalitet den isolationsfængslede er sigtet for. I data fra POLSAS for 2004 er alene angivet den journalkode, som indeholder oplysninger om kriminalitetens art. Journalkodeoplysninger foreligger imidlertid også for de tidligere år, hvorfor det af hensyn til sammenligneligheden over årene er besluttet også at informationen om kriminalitetens art fra journalkoden i denne rapport. Det betyder, at oplysningerne i denne rapport kan afvige en smule fra dem, der findes i de årsrapporter om isolationsfængsling, som Rigsadvokaten offentliggør, og som findes på Justitsministeriets hjemmeside

De oplysninger om antal varetægtsfængslinger, der indgår i rapporten, stammer dels fra politiet og dels fra Danmarks Statistik. Tabel 6 og 7 er lavet på baggrund af tal fra politiet, mens det er tal fra Danmarks Statistik, der danner grundlag for tabel 9-13. Oplysninger om kriminalitetens art fremgår således ikke af politiets statistikker, hvorfor det har været nødvendigt at anvende en anden datakilde. Imidlertid er der en forskel mellem tallene fra politiet og fra Danmarks Statistik, idet Danmarks Statistik oplyser om ca. 2000 færre varetægtsfængslinger i perioden 2001-2004. Danmarks Statistik har således i en del tilfælde ikke haft information om, hvilken politikreds varetægtsfængslingen angår. Manglerne er dog af tilfældig art, hvorfor de ikke kan antages at påvirke de tendenser, analysen viser.

1. Omfang af isolationsfængsling

Som det fremgår af tabel 1, er antallet af isolationsfængslinger mindsket fra 553 isolationsfængslinger i 2001 til 476 i 2003, mens der derefter er sket en forholdsvis stor stigning (på 22 pct.) til 580 isolationsfængslinger i 2004.

Tabel 1. Antal isolationsfængslinger fordelt efter kriminalitetens art og år, 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004	I alt
Manddrab og forsøg herpå	33	17	15	48	113
Narkotikaforbrydelser	261	245	307	345	1.158
Vold og seksualforbrydelser	61	46	25	47	179
Røveri	91	105	49	59	304
Andre formueforbrydelser	57	65	57	62	241
Andre lovovertrædelser	50	23	23	19	115
I alt	553	501	476	580	2.110

Faldet fra 2001 til 2003 beror på nedgang i antallet af isolationsfængslinger for alle typer af kriminalitet med undtagelse af narkotikaforbrydelser. Stigningen fra 2003 til 2004 skyldes flere isolationsfængslinger for alle typer af kriminalitet med undtagelse af gruppen af andre lovovertrædelser.

2. Varighed af isolationsfængsling

I perioden 2001-2004 varer de fleste isolationsfængslinger op til 4 uger, jf. tabel 2. Knap hver femte isolationsfængsling varer mellem 4 og 8 uger, mens andelen, der varer fra 8 uger til 3 måneder, er på 17 pct. To pct. af isolationsfængslingerne varer over 3 måneder.

Andelen af kortvarige isolationsfængslinger (op til 4 uger) falder i perioden, fra 68 pct. i 2001 til 58 pct. i 2004. Andelen, der varer mellem 4 og 8 uger ligger nogenlunde stabilt på ca. en femtedel, mens andelen, der varer fra 8 uger til 3 måneder, øger fra 13 til 22 pct. i den undersøgte periode. Isolationsfængslinger på mere end 3 måneder steg fra 1 pct. i både 2001 og 2002 til 4 pct. i 2003, men faldt igen i 2004 – til 3 pct.

Tabel 2. Isolationsfængslinger fordelt efter varighed og år, 2001-2004.

	2001		2002		2003		2004		I alt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
1 – 28 dage	375	68	323	64	279	59	335	58	1.318	62
29 – 56 dage	99	18	105	21	91	19	103	18	391	19
57 dage – 3 mdr.	71	13	69	14	85	18	126	22	352	17
Over 3 mdr.	8	1	4	1	21	4	16	3	49	2
I alt	553	100	501	100	476	100	580	100	2.110	100

Samtidig med, at antallet af isolationsfængslinger er faldet fra 2001 til 2003, er den gennemsnitlige længde af isolationsfængslingerne steget – fra 28 dage i gennemsnit i 2001 til 37 dage i gennemsnit i 2003, jf. tabel 3. Fra 2003 til 2004 er den gennemsnitlige længde af isolationsfængslingerne derimod mindsket – til 36 dage i 2004. Mindskningen er forholdsvis minimal, hvilket betyder, at den gennemsnitlige længde af isolationsfængslinger i 2003 og 2004 er noget større, end den var i 2001 og 2002. Som det ses af nederste talrække i tabel 3, er det samlede antal dage, nogen har været isolationsfængslet, steget støt siden 2002. Væksten fra 2002 til 2004 er på 39 pct. Selv om der har været et fald i antallet af isolationsfængslinger og i den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne fra 2002 til 2003, har dette altså ikke medført, at det gennemsnitlige daglige belæg er mindsket.

Tabel 3. Isolationsfængslingers gennemsnitlige varighed fordelt efter kriminalitetens art og år, 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004
Manddrab og forsøg herpå	34	38	36	48
Narkotikaforbrydelser	34	35	45	40
Vold og seksualforbrydelser	16	15	38	22
Røveri	26	32	22	36
Andre formueforbrydelser	23	19	18	20
Andre lovovertrædelser	19	17	16	23
I alt	28	30	37	36
Antal dage i alt	15.516	14.939	17.713	20.779

Det ses videre af tabel 3, at væksten i den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger fra 2001 til 2003 er sket i narkotikasager og i sager om vold og seksualforbrydelser.

3. Særligt om langvarige isolationsfængslinger

Tabel 4. Antal isolationsfængslinger med en varighed på over 8 uger fordelt efter kriminalitetens art og år, 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004	I alt
Manddrab og forsøg herpå	8	5	4	16	33
Narkotikaforbrydelser	53	49	89	108	299
Vold og seksualforbrydelser	-	-	7	4	11
Røveri	12	17	4	14	47
Andre formueforbrydelser	2	2	-	-	4
Andre lovovertrædelser	4	-	2	-	6
I alt	79	73	106	142	400
Andel over 8 uger	14 %	15 %	22 %	24 %	19 %

Af tabel 4 ses, hvor mange af isolationsfængslingerne der overstiger en varighed på 8 uger. Siden 2002 er dette antal vokset, og der er i 2004 næsten dobbelt så mange langvarige isolationsfængslinger som i 2002. Som det ses af nederste række i tabellen, udgjorde de langvarige isolationsfængs-

linger i 2004 knap en fjerdedel af samtlige isolationsfængslinger i året, mens andelen var på omkring en syvendedel i 2001 og 2002.

Væksten i antallet af langvarige isolationsfængslinger er i meget høj grad relateret til sager om narkotikaforbrydelser. Antallet af langvarige isolationsfængslinger i narkotikasager er øget med større takt end det generelle antal isolationsfængslinger i narkotikasager, jf. tabel 1. Mens andelen af langvarige isolationsfængslinger i narkotikasager i 2002 udgjorde 20 pct. af alle narkotikasager, var denne andel i 2004 vokset til 31 pct.

Tabel 5. Den gennemsnitlige varighed af langvarige isolationsfængslinger (varighed over 8 uger) fordelt efter kriminalitetens art og år, 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004
Manddrab og forsøg herpå	64	84	86	103
Narkotikaforbrydelser	78	80	91	72
Vold og seksualforbrydelser	-	-	87	91
Røveri	81	72	76	91
Andre formueforbrydelser	63	89	-	-
Andre lovovertrædelser	66	-	71	-
I alt	76	79	89	78

Tabel 5 viser, at den gennemsnitlige længde af de langvarige isolationsfængslinger er vokset fra 2001 til 2003, men atter faldet i 2004, således at den gennemsnitlige varighed i 2004 stort set svarer til den i 2002. Faldet fra 2003 til 2004 er i meget høj grad relateret til narkotikaforbrydelser, idet den gennemsnitlige varighed af de langvarige isolationsfængslinger for narkotikaforbrydelser er mindsket betydeligt fra 2003 til 2004 og ligger i 2004 under 2001-niveauet.

4. Varetægtsfængslinger og isolationsfængslinger

Mens antallet af isolationsfængslinger er faldet fra 2001 til 2003, er antallet af varetægtsfængslinger steget en smule, jf. nederste talrække i tabel 6. Omvendt er antallet af varetægtsfængslinger faldet fra 2003 til 2004, hvor antallet af isolationsfængslinger er steget. Det bemærkes dog, at mens isolationsfængslingerne angår antallet af afsluttede fængslingsforløb, angår varetægtstallene antallet af påbegyndte fængslingsforløb.

Tabel 6. Procentandel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter politikreds og år, 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004	2001-2004
København	20 %	19 %	15 %	20 %	18 %
Frederiksberg	18 %	7 %	10 %	11 %	12 %
Gentofte	4 %	11 %	5 %	13 %	8 %
Lyngby	10 %	5 %	20 %	11 %	12 %
Gladsaxe	9 %	13 %	18 %	24 %	16 %

Hvidovre	5 %	15 %	1 %	5 %	6 %
Glostrup	12 %	5 %	8 %	6 %	8 %
Tårnby	8 %	13 %	4 %	2 %	7 %
Helsingør	9 %	8 %	4 %	8 %	7 %
Hillerød	10 %	9 %	1 %	5 %	6 %
Frederikssund	10 %	6 %	8 %	23 %	13 %
Roskilde	13 %	1 %	1 %	11 %	6 %
Køge	9 %	4 %	2 %	17 %	8 %
Holbæk	4 %	-	3 %	1 %	2 %
Kalundborg	16 %	35 %	33 %	33 %	29 %
Ringsted	-	-	1 %	14 %	4 %
Slagelse	-	8 %	7 %	14 %	8 %
Næstved	1 %	-	6 %	5 %	3 %
Vordingborg	5 %	26 %	8 %	4 %	11 %
Nykøbing F.	9 %	17 %	14 %	10 %	12 %
Nakskov	3 %	2 %	14 %	7 %	6 %
Bornholm	11 %	10 %	-	23 %	10 %
Odense	3 %	2 %	4 %	4 %	3 %
Svendborg	2 %	5 %	4 %	-	3 %
Nyborg	-	-	7 %	-	2 %
Assens	15 %	19 %	5 %	9 %	13 %
Middelfart	-	8 %	-	-	2 %
Sønderborg	-	2 %	12 %	11 %	6 %
Gråsten	1 %	1 %	1 %	5 %	2 %
Tønder	-	-	-	6 %	1 %
Haderslev	14 %	7 %	5 %	4 %	8 %
Ribe	2 %	7 %	-	-	3 %
Esbjerg	-	4 %	5 %	2 %	3 %
Varde	19 %	7 %	-	-	6 %
Fredericia	12 %	-	-	-	3 %
Kolding	2 %	2 %	4 %	-	2 %
Vejle	-	-	-	1 %	0,3 %
Horsens	-	3 %	2 %	4 %	2 %
Herning	2 %	-	-	-	0,4 %
Ringkøbing	13 %	6 %	9 %	13 %	11 %
Holstebro	4 %	-	2 %	-	1 %
Århus	3 %	4 %	7 %	4 %	5 %
Odder	-	8 %	-	-	2 %
Silkeborg	8 %	4 %	9 %	12 %	8 %
Randers	4 %	3 %	10 %	1 %	4 %
Grenå	-	-	-	13 %	3 %
Viborg	7 %	5 %	6 %	2 %	5 %
Skive	-	-	4 %	4 %	2 %
Thisted	15 %	3 %	-	-	4 %
Løgstør	-	11 %	-	-	2 %
Aalborg	11 %	3 %	4 %	2 %	5 %
Hobro	-	10 %	-	15 %	7 %

Frederikshavn	-	-	-	-	-
Hjørring	-	-	2 %	-	0,4 %
I alt	9 %	8 %	8 %	10 %	9 %
Antal varetægtsfængslinger i alt	5.839	6.086	6.202	5.907	24.034

Andelen af varetægtsfængslinger, der har ført til isolationsfængsling, varierer som helhed kun en smule i perioden – fra 9 pct. i 2001 til 8 pct. i både 2002 og 2003 og 10 pct. i 2004. Variationen er betydeligt større mellem de enkelte politikredse. Kalundborg er den politikreds, der hyppigst anvender isolationsfængsling. Derpå følger København, Gladsaxe, Frederikssund, Assens, Lyngby, Nykøbing F., Frederiksberg, Vordingborg, Ringkøbing og Bornholm. Alle disse politikredse ligger – betragtet samlet for årene 2001-2004 – over landsgennemsnittet, mens de resterende 43 politikredse ligger under. Frederikshavns Politikreds ligger lavest, idet der ikke i perioden overhovedet er forekommet isolationsfængslinger i den politikreds. Dernæst kommer Vejle, Herning og Hjørring Politikreds, som alle kun har haft én isolationsfængsling i perioden.

Tabel 7. Procentandel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter område, samlet for årene 2001-2004.

	Varetægtsfængslinger	Isolationsfængslinger	Andel med isolation
København	5.687	1.046	18 %
Øvrige Sjælland	7.252	614	8 %
Fyn/øerne	3.130	176	6 %
Jylland	7.965	274	3 %
I alt	24.034	2.110	9 %

Tabel 6 kan give indtryk af, at isolationsfængsling anvendes noget hyppigere i sjællandske politikredse end i jyske. Det er der, jf. tabel 7, set lidt nærmere på, idet brugen af isolationsfængsel i forskellige dele af landet er undersøgt. Det viser sig, at der er ganske tydelige forskelle mellem de sjællandske politikredse, politikredse på Fyn/øerne og jyske politikredse med hensyn til brugen af isolationsfængsling, idet det er sket i henholdsvis 8, 6 og 3 pct. af varetægtsfængslingerne.

5. Varetægtsfængslinger og isolationsfængslinger i forskellige typer af sager

I tabel 8 er politikredsene samlet i to grupper på baggrund af ovennævnte analyse. Gruppen med mange isolationsfængslinger omfatter de 11 politikredse, der ligger over landsgennemsnittet med hensyn til anvendelse af isolationsfængsling i forhold til antal varetægtsfængslinger, mens gruppen med få isolationsfængslinger omfatter de øvrige 43 politikredse. Analysen sigter på at vise, hvorvidt disse to grupper af politikredse adskiller sig med hensyn til, hvilke former for kriminalitet der især isolationsfængsles for.

Tabel 8. Isolationsfængslinger fordelt efter kriminalitetens art og efter, hvorvidt der i politikredsen forholdsvis hyppigt anvendes isolationsfængsling eller ej, hele perioden 2001-2004

	Mange isolationsfængslinger		Få isolationsfængslinger	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Manddrab og forsøg herpå	53	4	60	9
Narkotikaforbrydelser	767	54	391	56
Vold og seksualforbrydelser	129	9	50	7
Røveri	225	16	79	11
Andre formueforbrydelser	175	12	66	9
Andre lovovertrædelser	63	4	52	7
I alt	1.412	100	698	100

Som det fremgår af tabel 8, er der i politikredse med mange isolationsfængslinger en lidt større andel af isolationsfængslingerne, som angår andre forbrydelser end manddrab og narkotikaforbrydelser, 42 pct. i forhold til 35 pct. for politikredse med få isolationsfængslinger. Generelt er forskellen mellem de to grupper af politikredse dog ikke stor.

Tabel 9. Procentandel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter kriminalitetens art og år, 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004
Manddrab og forsøg herpå	19 %	9 %	7 %	26 %
Narkotikaforbrydelser	39 %	36 %	39 %	41 %
Vold og seksualforbrydelser	7 %	4 %	2 %	4 %
Røveri	12 %	12 %	6 %	9 %
Andre formueforbrydelser	3 %	4 %	3 %	4 %
Andre lovovertrædelser	5 %	2 %	3 %	2 %
I alt	10 %	9 %	8 %	10 %

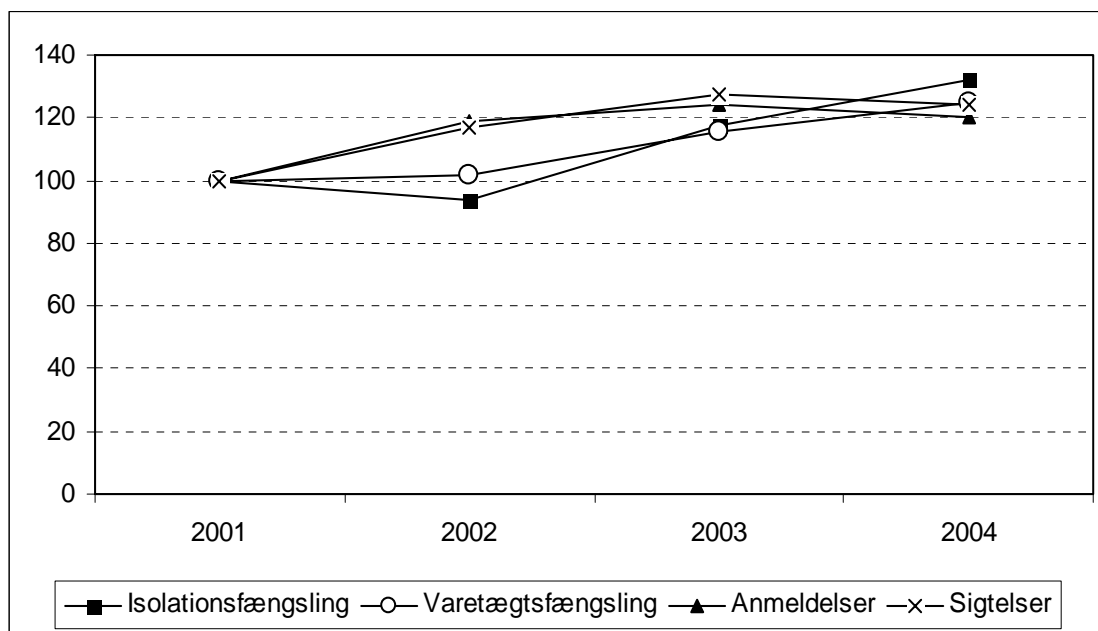
I tabel 9 er relationen mellem isolations- og varetægtsfængslinger vurderet i forhold til kriminalitetens art. Som det fremgår, er det især i narkotikasager, der anvendes isolation – i alle årene er der i mere end en tredjedel af de varetægtsfængslinger, der angår i narkotikasager, anvendt isolation. Der er ikke klare udviklingstendenser på området.

Brugen af isolation i forbindelse med varetægtsfængsling for manddrab og forsøg herpå varierer en del årene imellem. I 2004 er isolation anvendt i godt en fjerdedel af varetægtsfængslingerne i disse sager, mens det i de to foregående år drejer sig om mindre end en tiendedel. I røverisager er der ligeledes en stor variation i andelen af varetægtsfængslinger med brug af isolation. Andelen er således dobbelt så stor i 2001 og 2002 som i 2003. I de øvrige sager andelen af varetægtsfængslinger med isolation ganske ringe.

Ovennævnte – sammen med oplysningerne i tabel 1 – tyder på, at udviklingen i antallet af isolationsfængslinger især er relateret til udviklingen i antallet af varetægtsfængslinger for narkotikaforbrydelser. Der er derfor set nærmere på relationen mellem antallet af isolationsfængslinger og antal-

let af varetægtsfængslinger for narkotikaforbrydelser, ligesom antallet af sigtelser for og anmeldelser af narkotikaforbrydelser indgår i denne analyse, jf. figur 1.

Figur 1. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger, varetægtsfængslinger, anmeldelser og sigtelser for narkotikaforbrydelser, 2001-2004. Indeks (2001 = 100).

Det ses af figur 1, at udviklingen i antallet af anmeldelser og sigtelser følger hinanden ganske nøje, ligesom tilfældet er for varetægtsfængslinger og isolationsfængslinger. Men mens antallet af anmeldelser og sigtelser vokser med små 20 pct. fra 2001 til 2002, så falder antallet af varetægtsfængslinger og isolationsfængslinger. Denne forskel kan i hvert fald i nogen grad skyldes en tidsforskydning mellem på den ene side anmeldelser og sigtelser og på den anden side varetægtsfængslinger og isolationsfængslinger.

6. Specifikke sagstyper

I tabel 10 er der set på relationen mellem isolations- og varetægtsfængslinger for alene sager om narkotikaforbrydelser.

Det bemærkes, at når andelen af isolationsfængslinger i enkelte år i nogle politikredse overstiger 100 pct., skyldes det, at isolationsfængslinger er registreret på afslutningstidspunktet, mens varetægtsfængslinger angår påbegyndelsestidspunktet.

Tabel 10. Procentandel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger i narkotikasager fordelt efter politikreds og år, 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004	2001-2004	Vare-tægts-fængs-linger i alt	Isolations fængs-linger i alt
København	59 %	56 %	66 %	63 %	61 %	993	606
Frederiksberg	42 %	83 %	59 %	56 %	57 %	44	25
Gentofte	0 %	0 %	50 %	33 %	25 %	8	2
Lyngby	-	0 %	30 %	57 %	35 %	20	7
Gladsaxe	57 %	14 %	91 %	52 %	56 %	50	28
Hvidovre	0 %	100 %	9 %	14 %	20 %	25	5
Glostrup	63 %	25 %	61 %	12 %	36 %	59	21
Tårnby	-	25 %	17 %	0 %	10 %	21	2
Helsingør	43 %	11 %	20 %	40 %	30 %	53	16
Hillerød	82 %	25 %	0 %	0 %	33 %	33	11
Frederikssund	71 %	0 %	70 %	77 %	64 %	45	29
Roskilde	64 %	13 %	0 %	19 %	29 %	65	19
Køge	18 %	27 %	20 %	50 %	27 %	33	9
Holbæk	0 %	0 %	50 %	0 %	13 %	23	3
Kalundborg	0 %	88 %	40 %	150 %	75 %	16	12
Ringsted	0 %	0 %	0 %	50 %	26 %	19	5
Slagelse	-	67 %	57 %	77 %	69 %	35	24
Næstved	100 %	0 %	0 %	33 %	20 %	20	4
Vordingborg	0 %	82 %	31 %	43 %	50 %	44	22
Nykøbing F.	11 %	55 %	47 %	47 %	43 %	54	23
Nakskov	0 %	38 %	65 %	61 %	57 %	47	27
Bornholm	100 %	0 %	0 %	40 %	42 %	12	5
Odense	19 %	13 %	23 %	14 %	18 %	157	28
Svendborg	50 %	100 %	0 %	0 %	38 %	8	3
Nyborg	0 %	-	40 %	0 %	20 %	10	2
Assens	40 %	100 %	0 %	0 %	50 %	12	6
Middelfart	0 %	20 %	0 %	0 %	13 %	16	2
Sønderborg	0 %	14 %	42 %	42 %	34 %	32	11
Gråsten	5 %	4 %	9 %	27 %	11 %	90	10
Tønder	0 %	-	0 %	29 %	8 %	26	2
Haderslev	73 %	50 %	100 %	50 %	71 %	17	12
Ribe	0 %	18 %	0 %	0 %	10 %	29	3
Esbjerg	0 %	31 %	36 %	13 %	18 %	67	12
Varde	114 %	30 %	0 %	0 %	35 %	31	11
Fredericia	39 %	0 %	0 %	0 %	25 %	36	9
Kolding	33 %	22 %	33 %	0 %	21 %	38	8
Vejle	0 %	0 %	0 %	11 %	3 %	39	1
Horsens	0 %	19 %	20 %	30 %	18 %	45	8
Herning	14 %	0 %	0 %	0 %	5 %	21	1
Ringkøbing	-	100 %	33 %	0 %	20 %	20	4
Holstebro	0 %	0 %	11 %	0 %	6 %	34	2

Århus	9 %	28 %	34 %	29 %	27 %	176	47
Odder	0 %	100 %	0 %	-	50 %	4	2
Silkeborg	20 %	200 %	67 %	43 %	50 %	16	8
Randers	20 %	10 %	69 %	6 %	25 %	69	17
Grenå	0 %	0 %	0 %	300 %	18 %	17	3
Viborg	20 %	27 %	36 %	14 %	26 %	39	10
Skive	0 %	0 %	25 %	-	10 %	10	1
Thisted	100 %	20 %	0 %	0 %	41 %	17	7
Løgstør	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	12	0
Aalborg	33 %	0 %	0 %	6 %	10 %	71	7
Hobro	0 %	35 %	0 %	100 %	37 %	41	15
Frederikshavn	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	25	0
Hjørring	0 %	0 %	20 %	0 %	4 %	26	1
I alt	39 %	36 %	39 %	41 %	39 %	2970	1158

Note: '-' angiver, at der ikke er registreret varetægtsfængslinger det pågældende år, mens '0 %' betyder, at der i ingen af varetægtsfængslingerne er anvendt isolation.

Grundet det ringe antal isolationsfængslinger de enkelte år er det vanskeligt at vurdere udviklingen i brug af isolationsfængsling i forbindelse med varetægtsfængsling i narkotikasager. Det ses dog, at i for København og Odense er andelen af isolationsfængslinger nogenlunde konstant eller i hvert fald uden tydelige opadgående tendenser. Det samme gør sig gældende for Århus, på nær en stigning fra 2001 til 2002. I resten af perioden ligger niveauet stabilt. Det bemærkes i øvrigt, at andelen af varetægtsfængslinger i narkotikasager, der indebærer isolationsfængsling, varierer betydeligt mellem på den ene side København og på den anden side de to næststørste byer – med et gennemsnit på 61 pct. i København mod 27 pct. i Århus og 18 pct. i Odense. I landets fjerdestørste by – Aalborg – er isolationsfængsling anvendt i hver tiende varetægtsfængsling af narkotikasigtede.

De fleste af de 11 politikredse, der ligger over landsgennemsnittet med hensyn til en generel brug af isolationsfængsling i tilfælde af varetægt, jf. det tidligere, ligger også over landsgennemsnittet, når der alene ses på narkotikasager. Undtaget herfra er Lyngby og Ringkøbing Politikreds. Endvidere er andel isolationsfængslede narkotikasigtede ganske stor i Slagelse, Haderslev og Nakskov Politikreds.

I den anden ende af skalaen befinder sig Frederikshavn, Løgstør, Vejle, Hjørring og Herning Politikreds, hvor under 5 pct. af de varetægtsfængslede har været anbragt i isolation.

Der er således tale om ganske betydelige variationer mellem de forskellige politikredse. Variationerne synes ikke at være relateret til politikredsenes størrelse, idet både store og små kredse er at finde blandt dem, der anvender isolationsfængsling i narkotikasager sjældent og ofte. Der er derimod også på narkotikaområdet klare forskelle mellem landsdelene i brugen af isolationsfængsel, jf. tabel 11. I jyske politikredse anvendes isolationsfængsel i narkotikasager halvt så hyppigt som i sjællandske politikredse, selv om der her er bortset fra København.

Tabel 11. Procentandel isolationsfængslinger i narkotikasager i forhold til antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter område, samlet for årene 2001-2004.

	Varetægtsfængslinger	Isolationsfængslinger	Andel med isolation
København	993	606	61 %
Øvrige Sjælland	613	244	40 %
Fyn/øerne	316	96	30 %
Jylland	1048	212	20 %
I alt	2970	1158	39 %

Som det er fremgået, er der for andre former for kriminalitet forholdsvis sjældent anvendt isolation i forbindelse med varetægt, hvorfor statistiske analyser af i hvert fald udviklingstender er vanskelige. I tabel 12, der omfatter manddrab og forsøg herpå, er det derfor set på brugen af isolation i hele undersøgelsesperioden.

Tabel 12. Procentandel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger i sager om manddrab og forsøg herpå fordelt efter politikreds, samlet for årene 2001-2004.

	Varetægtsfængslinger	Isolationsfængslinger	Andel med isolation
København	146	31	21 %
Frederiksberg	10	3	30 %
Gentofte	5	1	20 %
Lyngby	3	0	0 %
Gladsaxe	29	10	34 %
Hvidovre	9	4	44 %
Glostrup	36	5	14 %
Tårnby	7	1	14 %
Helsingør	16	3	19 %
Hillerød	16	4	25 %
Frederikssund	11	4	36 %
Roskilde	25	8	32 %
Køge	15	7	47 %
Holbæk	16	0	0 %
Kalundborg	6	4	67 %
Ringsted	10	0	0 %
Slagelse	18	1	6 %
Næstved	14	0	0 %
Vordingborg	7	1	14 %
Nykøbing F.	13	0	0 %
Nakskov	6	2	33 %
Bornholm	1	0	0 %
Odense	52	12	23 %
Svendborg	20	2	10 %
Nyborg	7	0	0 %
Assens	-	-	-
Middelfart	3	0	0 %
Sønderborg	7	0	0 %
Gråsten	9	0	0 %

Tønder	2	0	0 %
Haderslev	10	1	10 %
Ribe	4	0	0 %
Esbjerg	17	0	0 %
Varde	6	0	0 %
Fredericia	4	0	0 %
Kolding	7	0	0 %
Vejle	14	0	0 %
Horsens	12	0	0 %
Herning	3	0	0 %
Ringkøbing	3	0	0 %
Holstebro	4	0	0 %
Århus	35	0	0 %
Odder	4	1	25 %
Silkeborg	12	2	17 %
Randers	18	0	0 %
Grenå	-	-	-
Viborg	10	0	0 %
Skive	2	0	0 %
Thisted	15	1	7 %
Løgstør	3	0	0 %
Aalborg	24	5	21 %
Hobro	2	0	0 %
Frederikshavn	7	0	0 %
Hjørring	9	0	0 %
I alt	744	113	15 %

Note: '-' angiver, at der ikke er registeret varetægtsfængslinger det pågældende år, mens '0 %' betyder, at der i ingen af varetægtsfængslingerne er anvendt isolation.

Kalundborg er – også når der ses isoleret på manddrab og forsøg herpå – den politikreds, der hyppigt anvender isolationsfængsel. Det er sket i fire af de seks sager, politikredsen har haft. Ligeledes hører politikredsene i Køge, Hvidovre, Frederikssund, Gladsaxe og Nakskov med blandt topscorerne med anvendelse af isolationsfængsling i over en tredjedel af varetægtssagerne.

På den anden side er der 29 politikredse, som i ingen af deres sager om manddrab har anvendt isolation. Bemærkelsesværdig er Århus Politikreds, der i perioden har haft 35 varetægtsfængslinger for manddrab, men i intet tilfælde har anvendt isolation.

Der er også her set på forskelle mellem landsdelene, jf. tabel 13, og det mønster, der er set i det tidligere, fremtræder atter tydeligt her: Politikredsene på Sjælland anvender isolationsfængsling betydeligt mere, end tilfældet er i politikredsene i Jylland. Disse systematiske forskelle kan næppe alene forklares med forskelle i sagernes kompleksitet og omfang, men må antagelig også bero på, at der i de forskellige landsdele er forskelle med hensyn til traditionen for at anvende isolationsfængsel.

Tabel 13. Procentandel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger i sager om manddrab og forsøg herpå fordelt efter område, samlet for årene 2001-2004.

	Varetægtsfængslinger	Isolationsfængslinger	Andel med isolation
København	146	31	21 %
Øvrige Sjælland	253	56	22 %
Fyn/øerne	102	16	16 %
Jylland	243	10	4 %
I alt	744	113	15 %